

भारत का राजपत्र

The Gazette of India

भारताचे राजपत्र

असाधारण
EXTRAORDINARY
 असाधारण

भाग १२ अनुभाग १
Part XII Section 1
 भाग बारा अनुभाग १

प्राधिकार से प्रकाशित
PUBLISHED BY AUTHORITY
 प्राधिकाराद्वारे प्रकाशित

सं. १] No. १] अंक १]	नई दिल्ली, २२ जून १९९५/१ आषाढ (शक) १९१७ NEW DELHI, 22nd JUNE 1995/1 ASADHA (SAKA) 1917 नवी दिल्ली, २२ जून १९९५/१ आषाढ (शके) १९१७	[खंड ६ [Vol. 6 [खंड ६
-------------------------------	--	--------------------------------

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला बेगळे पुळ कमातक दिले आहेत.

विधि और न्याय मंत्रालय

(विधायी विभाग)

*नई दिल्ली, दिनांक २२ जून १९९५/१ आषाढ (शक) १९१७

(१) दि बिडी अँड सिगार वर्कसं (कंडीशन आॅफ एम्प्लॉयमेंट) एकट, १९६६, (२) दि प्रिव्हेन्शन आॅफ फूड अॅडल्टरेशन एकट, १९५४, (३) दि इसेंशियल कमांडिटीज एकट, १९५५, (४) दि ट्रेड युनियन्स एकट, १९२६, (५) दि इकल रेम्युनरेशन एकट, १९७६, (६) दि एम्प्लॉयसं लायबिलिटी एकट, १९३८ के मराठी अनुवाद राष्ट्रपती के प्राधिकार से प्रकाशित किये जाता है और यह प्राधिकृत पाठ (केंद्रीय विधि) अधिनियम, १९७३ (१९७३ का ५०) की बारा २ के खण्ड (क) के अधीन उसका मराठी प्राधिकृत पाठ समझा जायेगा।

MINISTRY OF LAW AND JUSTICE

(LEGISLATIVE DEPARTMENT)

New Delhi, dated 22nd June 1995/1 ASADHA (SAKA) 1917

The Translation in Marathi of (1) The Beedi and Cigar Workers (Conditions of Employment) Act, 1966, (2) The Prevention of food Adulteration Act, 1954, (3) The Essential Commodities Act, 1955, (4) The Trade Unions Act, 1926, (5) The Equal Remuneration Act, 1976, (6) The Employers' Liability Act, 1938 hereby published under the authority of the President and shall be deemed to be the authoritative text thereof in Marathi under clause (a) of section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

नियोक्ता वायित्व अधिनियम, १९३८

(१९३८ चा अधिनियम क्रमांक २४)

(दिनांक १ मार्च १९३८ रोजी यथा विद्यमान)

[२४ सप्टेंबर, १९३८]

भारत सरकार पोखलेल्या इजांवाबत * * * लावलेल्या नुकसानी—वायित्वामध्ये विवक्षित बचाव वेता घेणार नाहीत असे घोषित करण्यासाठी अधिनियम.

उद्याधीं, कामगाराना पोखलेल्या इजांवाबत * * * लावलेल्या नुकसानी—वायित्वामध्ये विवक्षित बचाव देता घेणार नाहीत असे घोषित करणे समयोचित आहे;

न्याधीं, याद्वारे पुढील प्रमाणे अधिनियमित करण्यात येत आहे :-

१. (१) या अधिनियमाम 'नियोक्ता वायित्व अधिनियम, १९३८' असे म्हणत येईल.

संस्कृत भाषा
व विस्तार.

(२) त्याचा विस्तार * * * संपूर्ण भारतभर आहे.

व्याख्या.

२. या अधिनियमामध्ये, विषय किंवा सदर्भ यात काहीही प्रतिकूल नसेल तर,—

(क) "कामगार" याचा अर्थ, जग व्यक्तीने नियोक्त्याशी नोकरीची किंवा शिकाऊ उमेदवारीची संविदा केलेली असेल किंवा जी व्यक्ती त्या संविदेखाली काम करीत असेल असी कोणताही ध्यक्ती असा आहे—मग ते काम अंगभेन्हनीचे असो वा कारकुनी वसो वा अन्य प्रकारचे असो—आणि ती संविदा व्यक्त असो वा उपलक्षित असो, तोंडी असो वा लेंडी असो; आणि

(ख) "वियोक्ता" यामध्ये कोणताही व्यक्तिनिकाय—मग तो निगमित असो वा नसो,— नियोक्त्याचा कोणताही व्यक्त्यापन एजेंट आणि, मृत नियोक्त्याचा त्रैव प्रतिनिधी यांचा समावेश होतो, आणि उया व्यक्तीबरोबर कामगाराने नोकरी किंवा शिकाऊ उमेदवारीची संविदा केलेली असेल तिने त्या कामगाराची सेवा अन्य व्यक्तीला उसनवारीने किंवा भावधाने दिलेली असेल तर, जापवत तो कामगार त्या अन्य व्यक्तीसाठी काम करत असेल तोपर्यंत "वियोक्ता" याचा भर्त असी अन्य व्यक्ती असा आहे.

३. जर एखादा कामगाराला पुढीलपैकी कोणताही कारणाने शारीरिक इजा पोखली तर, त्या विवक्षित कामगाराने किंवा त्याचा मृत्यू यात्यास हक्कदार होण्याचा काणताही व्यक्तीने त्या इजेसंबंधी लावलेला प्रकारामध्ये नुकसानीचा दावा, इजा पोखली त्यावेळी तो कामगार नियोक्त्याचा कामगार होता किंवा त्याच्या 'सहस्रवक्त्व' नोकरीत होता किंवा त्याच्या कामात गुतलेला होता एवढ्याच वस्तुस्थितीमुळे निष्फळ होणार तर, जापवत तो कामगार त्या अन्य व्यक्तीसाठी काम करत असेल तोपर्यंत "वियोक्ता" नाही, ती कारणे अशो —

(क) नियोक्त्याने आपला उदीम किंवा धंदा याच्याशी संवेदित किंवा त्यामध्ये वापरला जाणारा कोणताही पार्श्व, बाधकाम, यंवसंभवी किंवा संयव सुरिष्टीमध्ये व सुरक्षित ठेवण्यात कमूर किल्यामुळे, अथवा असा पार्श्व, वैधकाम, यंवसंभवी किंवा संयव सुरिष्टीमध्ये व सुरक्षित राहील याची खबरदारी घेणाऱ्याची कामगारी नियोक्त्याच्या नोकरीतील ज्या कोणताही व्यक्तीबर नियोक्त्याने झोपवलेली असेल तिच्याकडून तशाच प्रकारसी कोणताही कमूर घडल्यामुळे; अथवा

(ख) नियोक्त्याच्या नोकरीतील उया व्यक्तीकडे कोणतेही देखरेखीचे काम झोपवलेले असेल असा कोणत्याही व्यक्तीने अशी देखरेख करताना केलेल्या हृयगयीमुळे; अथवा

(ग) इजा पोखली त्यावेळी कामगार नियोक्त्याच्या नोकरीमध्ये असलेल्या ज्या कोणत्याही व्यक्तीच्या यादेशाच्या किंवा निदेशाच्या अनुसार काम करण्यास बांधलेला होता व त्याबरुद्धकूम याने काम केले होते आणि अशा तर्फ्याने काम करताना त्याला इजा पोखली असे असेल तर, त्या व्यक्तीच्या हृयगयीमुळे; अथवा

४. (च) नियोक्त्याच्या नोकरीत असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीने—

(एक) आपली कामे ती व्यक्ती नेहमीप्रमाणे पार पाडत असताना, किंवा

(दोन) नियोक्त्याने केलेल्या कोणत्याही नियमाचे किंवा उपविधीचे पालन करताना

(त्री) नियम किंवा उपविधी त्या त्या काळी अंभलात असलेल्या कोणत्याही कायदानवये किंवा त्याचाची एखादा प्राधिकरणाकडून संमत होणे आवश्यक भसून याप्रमाणे संमत झालेला आहे तो झोडून अन्य), किंवा

१. अनुकूलन आदेश, १९५० याद्वारे "प्रांतामध्ये" हा पान्ड गाल्ला.

२. १९५१ चा अधिनियम ३, कलम ३ द्वारे "भाग ख राज्य खेरीजकर्ण" या यन्हांपेवजी कम्पू व कायदीर राज्य खेरीजकर्ण" हा प्रजकर धातला व मागाहन १९३० चा अधिनियम '१, कलम ३ व अनुसूची याद्वारे तो प्रजकर गाल्ला.

३. १९५१ चा अधिनियम ५, कलम २ द्वारे पूळ मजकुरारेवजी बातले.

(२४) यह अधिकारी विभिन्न विभागों का उपर्युक्त अधिकारी बनायेंगे जिनमें विभिन्न विभागों का उपर्युक्त अधिकारी बनायेंगे।

प्राचीन तथा विभिन्न रूपोंमें दर्शायी गयी है, तथा अन्यतरांसे उल्लेख वर्णन किया गया है। विभिन्न रूपोंमें दर्शायी गयी है, तथा अन्यतरांसे उल्लेख वर्णन किया गया है।

100

प्राचीनी व इसका अधिकारी गुरुदली-महायज्ञ का अधिनियमाला भारतीयों द्वारा सभी जितायी जानकारी
प्राप्ति का एक अवश्यक उपलब्ध विषय बनाया गया है। इसी प्रकार अधिनियमाला का अधिनियमाला के अधिकारी
प्राचीनी व इसका अधिकारी गुरुदली-महायज्ञ का अधिनियमाला भारतीयों द्वारा सभी जितायी जानकारी
प्राप्ति का एक अवश्यक उपलब्ध विषय बनाया गया है।

Digitized by srujanika@gmail.com

Digitized by srujanika@gmail.com